

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A DEBRECZENI SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
 öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s több ízben megjelenő hirdeményeknél leengedés történik. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sora 20 kr. A hirdetések a szerkesztői irodában vétetnek fel. Az előfizetési s hirdetményi pénzek a kiadói hivatalba, a lap szerkesztői részére a közlőhelyeknél a szerkesztői irodába a városi épület alatt (Rozsátér) címzendők.

Előfizetési feltételek:
 helyben háshos hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 10 frt.
 Félévre 5 frt.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy hónapra 1 frt.
 Előfizethető helyben a kiadóhivatalban, a városi könyvtárban, (városi hivatalban, az udvarban balra) a tanár Telegdi K. Lajos és ifj. Csáhy Károly könyvtárakban, vidéken a postahivataloknál.

Debreczen, 1876. aug. 17.

A szept. 15. (B. C.) A fejedelem királyi felhívására a magyar ipar fejlődésének ügyét bírósági legény. Nagy népművelő rész vesz az ügyben, mely szept. 15. engedi: hogy az ország jóléte, az ipar fejlődése iránt érdeklődő közönségnek, közös találkozási helye lesz most Szeged. Ez az nagyon helyesen van, nagyon illően lesz.

Az ezernyelcsázegyes években megindult hasonemű mozgalmakra nem kedvezett az idő, mostoha volt iránta a sors. A hazafiság, mely felkarolta az eszmét, politikai kérdése emelte ügyét, s az akkori kormány vezérének — pusztá párt ellenszenvől is — akadályokat gördítettek vagy legalább igyekeztek mindig gondolni, haladása, elmozdulása. De az áramlatok ellent nem állhattak, a népszava, mely tetre sürgette a vezéreket, elmozdította az ellenzők lármáját, s az országos iparszövetség megakarta kezdeni és meg is kezdte részben áldásos működését. Bizonyára ismerik olvasónk a főváros 1846-iki kiállítását, mely világos czofalata után az ismétlést egyének hitének, kik a magyar ipar nagyságán, jövőjén, sőt existenciáján felelt is kétségbeesésnek. A történelem beszél arról sokat: s mi újat róla nem mondhatunk ma.

Tudjuk ösmernük az idők, melyek gyorsléptekkel közeledve megteremték a forradalmat, az onvédelmi harcokat a nemzet számára, vele együtt a temetőt, a halotti nyugalmat. A kétségbeesés korát a szomorú 11 évet ismerik olvasónk, midőn a tudomány, a művészet, az ipar nem fejlődhetett, de nem is hanyatlott ugyan, — bár a stabilisus jármá alatt nyugodt. De feljött a nap. A fényugár áldást adólag ragyogta be a hont, s a kor által kifejtett igények követelője léptek fel a művészet és ipar és a tudomány mezején. Haladni kellett; kétségtelen jeleit kellett kimutatni a fejlődésnek, mert a külföldi beszállítástól dívat, kivirta befolyási képességét a nemzetnek, melynek kivánásait kielégíteni kényszerűséggel vált a mellőzés lehetősége miatt. — De hát a nyomozó idők miatt szűkösben a tudomány ipar képességét, meghaladta a külföldi fényűző divatossága által elkényeztetett népek széles gyéne. Ez nekünk és nemzetünknek átk, mert szomorú igazság az, mit Deák F. mondott a szept. 17-én előadott előadásán: a divat és fényűzés minden nemzetre áldás csak a magyarrak — átkok. — De hát mi sohase — s talán most sem hiszünk még azt.

Bár ama veszélyes szomorú idők alatt a magyar ipar nem hanyatlott is, de kétségtelenül szűkösben volt jelen napjainkban egy alkalmi erőre, mely hatalmas lendületet adott számára, hogy a megelőző külföldi iparok közé emelje fel őt. És ezt akarja tenni az országos kiállítás, hogy a magyar ipar most megismerkedjék a magyar közönséggel. — De hát kérhetni valaki van-e erre szükség? Hát nem ismeri a magyar nép saját iparát? Nem. Vagy ha ismeri is — csak félre tanulta ismerni. Mert hát nekünk magyar népek az az áldott jó természetünk van, hogy a magunk karával a magunké mellőzésekkel — csupa büszkeséggel is mellőzött a hazai egyszerű jót a külföldi cifra surrogatumnak! mert hát az párisi, berlini, londoni stb! Mi elfeledtük kötelességünket hazai iparunk kereskedelmünkkel szemközt és csak buszult tudunk a felett, hogy az szegény kifejlődött, s mellé megmondodatlan könyvelésével dobáljuk a külföldi felületen czikkeirét azon milliókat, melyek esetleg bentmaradhatván új lendület adnának iparunk kereskedelmünknek. — Ne bígyúnk azt meg, hogy a mi iparunk nem képes kielégíteni elkégyeztetett igényeinket, oh bizonyos kiellégíti az, csak ne vonjuk meg tőle pártfogásunkat, áldozat készségünket. — Ne sajnáljunk ismeretséget kötni vele, kétségtelenül a mi hasznunk a mi érdekünk kívánja legelőben azt.

Ismeretséget akar kötni a magyar ipar a külföldi del most. Nagyon elbizta magát úgy is a külföldi mi velünk szemben s nem fog ártani egy kis figyelmesség, hogy azt a nagy behozatalt, — mi oly csinos öszezseket eredményezett az ő számukra — nem a magyar ipar fejletlensége, de a magyar fényűzés meg gondolatlan hiúsága szerezte meg nekik.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcaja.
VAD TONCSI.
 Irta: S. A.
 ELSŐ KÖTET.
 V.
 (11-ik fejelet)

A fejedelem rendesen neje széke mögé állott, a ki többnyire nagyon kedvetlen képet csinált, s a nékél, hogy magát háborítani hagyja gyorsan tovább var. — A fejedelem lehajolt hozzá, s egy darabig meglehetősen csendesen beszélte hozzá. — Ez jel volt a fejedelem nőböz legközelebb ülő hölgyekre nézve, hogy felálljanak és egy távol ülő barátjuktól kérjék tanácsot munkájukra nézve, s csak akkor foglalták el helyüket, ha a herceg felegyenesedett, s egy pár évődő szöveg egyike fordult a nőnek; csak is ekkor indult meg az általános társalgás, melyből a szigorú illemszabályok számszámú voltak, s melyben a fejedelem a nékél, hogy ne jenek épen nem barátságos arczával gondolt volna, élénk részt vett.

A szept. 15. (B. C.) A fejedelem királyi felhívására a magyar ipar fejlődésének ügyét bírósági legény. Nagy népművelő rész vesz az ügyben, mely szept. 15. engedi: hogy az ország jóléte, az ipar fejlődése iránt érdeklődő közönségnek, közös találkozási helye lesz most Szeged. Ez az nagyon helyesen van, nagyon illően lesz.

Az ezernyelcsázegyes években megindult hasonemű mozgalmakra nem kedvezett az idő, mostoha volt iránta a sors. A hazafiság, mely felkarolta az eszmét, politikai kérdése emelte ügyét, s az akkori kormány vezérének — pusztá párt ellenszenvől is — akadályokat gördítettek vagy legalább igyekeztek mindig gondolni, haladása, elmozdulása. De az áramlatok ellent nem állhattak, a népszava, mely tetre sürgette a vezéreket, elmozdította az ellenzők lármáját, s az országos iparszövetség megakarta kezdeni és meg is kezdte részben áldásos működését. Bizonyára ismerik olvasónk a főváros 1846-iki kiállítását, mely világos czofalata után az ismétlést egyének hitének, kik a magyar ipar nagyságán, jövőjén, sőt existenciáján felelt is kétségbeesésnek. A történelem beszél arról sokat: s mi újat róla nem mondhatunk ma.

Tudjuk ösmernük az idők, melyek gyorsléptekkel közeledve megteremték a forradalmat, az onvédelmi harcokat a nemzet számára, vele együtt a temetőt, a halotti nyugalmat. A kétségbeesés korát a szomorú 11 évet ismerik olvasónk, midőn a tudomány, a művészet, az ipar nem fejlődhetett, de nem is hanyatlott ugyan, — bár a stabilisus jármá alatt nyugodt. De feljött a nap. A fényugár áldást adólag ragyogta be a hont, s a kor által kifejtett igények követelője léptek fel a művészet és ipar és a tudomány mezején. Haladni kellett; kétségtelen jeleit kellett kimutatni a fejlődésnek, mert a külföldi beszállítástól dívat, kivirta befolyási képességét a nemzetnek, melynek kivánásait kielégíteni kényszerűséggel vált a mellőzés lehetősége miatt. — De hát a nyomozó idők miatt szűkösben a tudomány ipar képességét, meghaladta a külföldi fényűző divatossága által elkényeztetett népek széles gyéne. Ez nekünk és nemzetünknek átk, mert szomorú igazság az, mit Deák F. mondott a szept. 17-én előadott előadásán: a divat és fényűzés minden nemzetre áldás csak a magyarrak — átkok. — De hát mi sohase — s talán most sem hiszünk még azt.

Bár ama veszélyes szomorú idők alatt a magyar ipar nem hanyatlott is, de kétségtelenül szűkösben volt jelen napjainkban egy alkalmi erőre, mely hatalmas lendületet adott számára, hogy a megelőző külföldi iparok közé emelje fel őt. És ezt akarja tenni az országos kiállítás, hogy a magyar ipar most megismerkedjék a magyar közönséggel. — De hát kérhetni valaki van-e erre szükség? Hát nem ismeri a magyar nép saját iparát? Nem. Vagy ha ismeri is — csak félre tanulta ismerni. Mert hát nekünk magyar népek az az áldott jó természetünk van, hogy a magunk karával a magunké mellőzésekkel — csupa büszkeséggel is mellőzött a hazai egyszerű jót a külföldi cifra surrogatumnak! mert hát az párisi, berlini, londoni stb! Mi elfeledtük kötelességünket hazai iparunk kereskedelmünkkel szemközt és csak buszult tudunk a felett, hogy az szegény kifejlődött, s mellé megmondodatlan könyvelésével dobáljuk a külföldi felületen czikkeirét azon milliókat, melyek esetleg bentmaradhatván új lendület adnának iparunk kereskedelmünknek. — Ne bígyúnk azt meg, hogy a mi iparunk nem képes kielégíteni elkégyeztetett igényeinket, oh bizonyos kiellégíti az, csak ne vonjuk meg tőle pártfogásunkat, áldozat készségünket. — Ne sajnáljunk ismeretséget kötni vele, kétségtelenül a mi hasznunk a mi érdekünk kívánja legelőben azt.

Ismeretséget akar kötni a magyar ipar a külföldi del most. Nagyon elbizta magát úgy is a külföldi mi velünk szemben s nem fog ártani egy kis figyelmesség, hogy azt a nagy behozatalt, — mi oly csinos öszezseket eredményezett az ő számukra — nem a magyar ipar fejletlensége, de a magyar fényűzés meg gondolatlan hiúsága szerezte meg nekik.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcaja.
VAD TONCSI.
 Irta: S. A.
 ELSŐ KÖTET.
 V.
 (11-ik fejelet)

A fejedelem rendesen neje széke mögé állott, a ki többnyire nagyon kedvetlen képet csinált, s a nékél, hogy magát háborítani hagyja gyorsan tovább var. — A fejedelem lehajolt hozzá, s egy darabig meglehetősen csendesen beszélte hozzá. — Ez jel volt a fejedelem nőböz legközelebb ülő hölgyekre nézve, hogy felálljanak és egy távol ülő barátjuktól kérjék tanácsot munkájukra nézve, s csak akkor foglalták el helyüket, ha a herceg felegyenesedett, s egy pár évődő szöveg egyike fordult a nőnek; csak is ekkor indult meg az általános társalgás, melyből a szigorú illemszabályok számszámú voltak, s melyben a fejedelem a nékél, hogy ne jenek épen nem barátságos arczával gondolt volna, élénk részt vett.

Tisza Kálmán miniszterelnök tegnap Gesztről a fővárosba érkezett. Mint a „P. N.“ tegnap írja, ma miniszterelnök lesz, melynek fővárosát az új vám és kereskedelmi szerződés és a bankkérdés fogják képezni: szó lesz továbbá azon kereskedelmi szerződésekről, melyeket monarchiák Német, Francia, Olasz és Angolország fog kötni. A külügyminiszterium azon határozott óhaját nyilvánította, hogy a nevezett államokkal kötendő szerződéseket a törvényhozás még ez ősz folyamán intézkél; a szerződési javaslatok a kereskedelem és pénzügyminiszteriumban már is beható tanulmány tárgyát képezik.

Hogy a hadsereg számára szükséges tisztai utánpótlás eszközölhető legyen, ezután a „P. L.“ értesülése szerint hadapród vizsgákra előjelteket is bocsátanak, kik nem vezettek hadapród iskolát, így minden művelt s jó biokalmas belsőit, s végre minden külföldit azon feltétel mellett, hogy uralkodói engedélyre legyen a hadseregbe lépésre. A vizsgálatok egy egyszerű tartatnak, a hadapród iskolák tárgyaira szorítkoznak, csak hogy nem lesz szükség a németeken kívül még egy más nyelv ismeretére.

Ghyez Kálmán a képviselőház előző karlsbábi Budapestre érkezett.

Bayreuthi előadások A német császár és hó 14-én fogadta Wagner Richárdot s legmélyebb elismerését fejezte ki annak. Mint egy aug. 15-én kelt távirat jelenti, a Walkürök előadása diadal volt Wagnerre. A „Walkürök“ előadása alatt felvonás közben fogadta Vilmos császár Liszt Ferencet. A német császárral tegnap éjjel 11^{1/2} órakor a badeni nagyherceggel elutazott, ez utóbbinak neje azonban Bayreuthban maradt.

A HÁBORU.
 A harcztérrel érkezt újabb hírek szerint a montenegróknak ismét kezde a szerencse. Kuznád — mint lapunk tegnap számában jelentették — öszezűtköztek a törökökkel, s azok hátrés csata után megverték. A törökök a montenegrókat által Podgoriczig ütköztek, és sok fegyvert s löszert szereztek.

A montenegrókat előnyben levén, nem lehet csudálkozni a felett, hogy követelik a háború tovább folytatását.

A döntő csata mind ez ideig nem történt meg, de legközelebb mindersetre várható. A helyzet nem tisztult, most is ép oly zavaros, több biztossággal lép föl a hír, hogy Milán fejedelem békét akar, s ez irányban már tett is lépéseket a hatalmának. De korántsem békés jellegű az, hogy tegnapelőttre 100 orosz tiszt megérkezése volt jelentve Szerbiába s azonfelül Alimpics helyére is egy orosz tisztet fognak — állítólag — alkalmazni a drinai hadsereg fővezénylétében.

A „Deutsche Ztg.“ belgrádi tudósítója Montenegróknak ottani hadi képviselője Masa Vrbicza senátor által a következő nyilatkozat közzétételére hatalmaztatott fel: Milán és Nikita fejedelem, valamint a hercegovinaiak és bosnyákok soha sem fognak békét kötni a portával, — vagy kiüzetnek a törökök minden szerb területől, vagy pedig kiirtatik a szerb nép. A szövetség (?) fejedelmek az utolsó emberig fogják folytatni a harcot. A szláv világ nem fogja megtagadni pénzbeli segélyeit. A montenegrókat gyors menetben sietnek Dedin pasza ellen, hogy őt megverjék, és Ó-Szerbiát elfoglalják.

A „Tagblatt“ jelentése szerint a törökök egy 20,000 emberből álló csapata Észak-Albániaiban, Cetinje mellett, teljesen tonkveretett, s ez ütközést a háború kezdete óta még eddig a legnagyobb és legvéresebb volt.

Egy négyed kilenczör kinyitlak az ajtók, melyek a fejedelmi szobák felé vezetnek. A fejedelem megjelent, őt követte Agatha grófnő, a ki midőn a fejedelemné háta mögött a te-

A SZERB TRÓNORÖKÖS SZÜLETÉSE.

Belgrádban aug. 14-én a következő hivatalos hirdetés tétetett közre:
 „A mai reggel az egész szerb népnek örövendes eseményt hozott: Ó fensége IV. Obrenovic Milának, fejedelemünknek s urunknak fia született, s nekünk, szerbeknek, az ő népeünk, trónörökös. Az isteni gondviselés úgy akarta, hogy az ágyuk ép akkor tudassák a trónörökös születését, midőn határaink minden részén megdördülnek atya ágyui, hogy drága hazánk újja születését s a szerb nép felszabadítását kiközéjék. E szerencsés eseményben, melyet Istent sulyos napon küld nekünk, szent ügyünk sikerének zálogát üdvözöljük, melyért most vivjuk a döntő harcot legvéresebb ellenségei ellen. Az első kívánság, melylyel drága trónörökösünket üdvözöljük, az legyen, hogy éljen s egészséges maradjon, s hogy a Nojmanok és Obrenovicok Istene arra segítse fenségét, hogy a szerencsés megkezdett művet befejezhesse s egykor fának erős, szabad Szerbiát adjon örökségül, hogy a megfjordott szerbség továbbra is a fensége ház s az egész szerb hősinek védővárá legyen. A fensége trónörökös születésénél jelen voltak ő szentsége, Mihály metropolita és Mihajlovits István s Ristic János miniszterek. A fenséges beteggyász, Natália fejedelemnének s urnók ép úgy, mint az újon született trónörökös a legkivánatosab jólléteket örövendek.“

Az esemény Belgrádban örömteljes hangulatot keltett fel. A házakon kitűzték a zászlókat; este a várost kivilágították. A fejedelmi pince mindenkinél nyitva állott, a nép megvendégeltetett.

A fejedelemné lebetegedése, mely idő előtt történt, igen súlyos volt. Az reggel 6 órakor történt; az ágyuk 10 órakor dördült meg. A miniszterium azonnal kifejezte jókívánatait; a diplomáciai testület elfogadta mára volt kintvá.

A trónörökös keresztatyja az orosz császár; a keresztelést tehát várják, a míg a szék képviselője megérkezik.

FŐVÁROSI HIREK.

A király születése napján az összes templonokban hálaadó istentisztelet lesz. — **Ó fensége a királynő** Mária Valéria hercegnővel Miramare kastélyban tölti a jövő hónapot. — **A folytonos hőség** miatt a budai hegyeken a gyepek van perzselés, s a fák lehullatják lombjaikat. **A fővárosi árvízmentesítés** tárgyában kiküldött bizottság, több igen hasznos határozatot akar a városi közigyelés elé ez ügybenterejteni. — **A kávékosnák ünnepe** lesz e hó 23-án a városiiglet Klemenec-féle vendéglőben. — **Egy ezredesi ruhát** magában foglaló bórondót talál a rendőrség, mely bihetőleg a gőzhajóról vészelt el. — **A Ferenccsatorna** gőzhajózárság Mária Valéria-utczán létező ügynöki irodájába három egyén tört be, kettő a rendőrség előjártéte elfutott, egyet azonban elfogtak, kiben egy olasz munkást ismertek föl. Kár nincs.

A BORTÖZSDE FELÁLLITÁSA ÉRDEKÉBEN.

(A hazai bortermelő közönséghez általában, de különösen jeles bortermelő hegyvidékeink szülő birtokosaihoz.)
 Kilencz éve elmult, hogy saját parlamentar kormányunk vezér férjai kinevezetése előtt napjainkban javaslatot tettem szülőzetünk és borászati érdekeink a mikénti eljárásra. De közöltem is azóta napi sajtóink terén s körömben is azon javaslatot részleteiben is érdekelte ügytársaimmal, és megértettek különösen Aradhegy-ársa és Tokajhegyalja, Esztergom és vidéke, Vác és vidéke, Eger és Balatonmelléke. Megtisztelt bízodalommal szölköztek föl némelyek a vidékekről tevékeny munkásság megindítására javaslatom alapján; — de elmaradt.

Most, midőn egy régi mulasztás és több mint hiba, a budapesti tözse-bizottság által elhárítva lesz, és hazai borterményünk tözse-czikké avatattik föl, helyén levőnek látom e nagy horderejű intézkedésnek hatását rövid rembe lépett és megpillantotta a számos női társaságot, — alig mert feltekinteni Jól tudta, hogy a hercegnőnek tett tiszteletteljes üdvözlét után, minden szem reá van irányozva, hogy ő a tárgya az egész női világ kíváncsiságának. A gyöngye pir, mely arczán visszatükrözött kitünően állott a bájos leányok. — szep volt mindég, de oly elragadóan mint ma este, még nem látták az udvarnát.

A fejedelemné szokásos szelid, nyugodt barátságos üdvözölte a hölgyeket, örömet fejezte ki, hogy több heti távollét után régi kedves körébe visszatérhetett, azután minden hölgyet egyenkint egy kedveskedő kérdést intézett, s miután mindenkit megszölkötött, foglalta el rendezet helyét a nagyasztalnál, s vette kezébe a munkát, miattal vendégeit megkérte, hogy szinte helyet foglaljanak, Agatha grófnőnek — különös kegy — mellé kellett ülni, és a munkába segíteni; második szomszédjával a siket Bürkerdorf ő méltóságát, egy tábornok özevgyét választá ki, — minden zörgött és a tük csak egy röplétek, — mert hiszen minden nő talált maga előtt az asztalon elég dolgozni való, — de e mellett a nyelven sem pihentek. — A fejedelemné szerte a munka mellett a friss, élénk feszélytelen társalgást, maga is beszélgetett mig vart, szivesen, de inkább hallgatta az érdekes elbeszélést,

Megemliteni mind bortermelő közönségünkre, mind a fogyasztást közvetítő kereskedőinkre nézve.

Bortermelőink eddig szölköt mivelték, illeték, értelmesbijeink talajhoz és felkészve alkalmatos nemes fajokat is javítottak, szölköttek, mustot préseltek és pinczékbe helyeztek s otthon ilye vagy néha egy-egy ajánló levelet megeresztve várakoztak a vevre, s ha csak valami pénzt igény hallottak erre, eladták s ha nem ment vevő, úgy fekdék, és tízed éven söt felszáradon keresztül is fekdék vagy fogott a barátságára, a döszölésre, haszontalan idővesztésre söt nem ritkán erkölcsi és anyagi tönkre jutásra. Termelésünk és terményünk rendezetlen állapotát felhasználták a fogyasztást közvetítő kereskedők, kik inkább uszorosok s vérszopók voltak a becseletes munkásság és értelmesen törekvő termelő, mint méltányos elismerői a sokoldalú bizonytalansággal és szorgos munkássággal előlithatott nemes italnak, élvezeti czikknek. Egyéni érdekeiket kívánták előmozdítani 100—200 söt nem ritkán még magasabb százzalékkal. De némelyek még ezzel szem elégettek meg, hanem minél nagyobb egyéni hasznuk érdekében, megromtották a természetes nemes italt: megváltoztatták alkatrészét arányát s nem állottak mérget adni az üdítő ital helyett fogyasztóinknak.

Lesz ezután biztos hely, hova bortermelő nagy közönségünk fordulhat terménye eladhatása érdekében; hol nem csak a bor ezredrészei terménye a borki; nem csak az ezredben kifejezett országos vagyont képviselő viaszik, méz, aszaltszilva, dió stb. de 200 milliót képviselő országos kincstár borunk is megjelenhet mint rendes kereskedelmi czikk s ezután természetközönségünkönköl függ ez intézmények felhasználása, még pedig oly irányú javításokkal és munkássággal is, hogy ama nagy országos érték rövid idő alatt megkétszerezethetik.

Rendszeres és észlely tevékenységét követel tőlünk minden téren nem csak egyéni de közéletünk sok féle következménye, mely kiellégítésre vár s ha társadalmi téren a legújabb időben az iparos munkásság fejlesztését, meghonosítását tüzték ki maguknak czélul egyesületek alakítása által jobbjaik; mennyivel könnyebben fejleszthetjük munkásságunkat mi szölkötörökösök, kiknek lába alatt a talaj biztos; a haladás irányja kijelölve van; s az észszerű munkásság eredménye háladálos.

100 esztendeje elmult, mikor Franciaországban Chaptal komoly vizsgálódása tárgyává tette a szölkötivvelés érdekeit; később egreslyve néhány buvárolt természetvöl meghatározhatta a szölkötjajok viszonylagos értékét és meghatározhatták a mivelésre érdemeseket; ismét kereskedőt volt be ügye érdekében s kipuhatolta a világ ízlését; és azóta roppant jövedelmi forrásává lett Franciaországban bortermelés.

A nem épen kitünő égjaly viszonyok közt fekvő Rajna melléke, jól megválasztott szölkötjajok mivlése mellett és ügyes kereskedelmi fogásokkal, bízalatos magas art vesz be csekély bortermelésért.

A mi égjalyunk legkedvezőbb az európai legtermőrebbek, tartalmasok, izesek, erősítők s eljön az idő, a mikor az inyenzekek, öregek, gyengékek, betegségböl üdülök örömet keresik a magyar föld terményeit akár növényéleti, akár husnemi nyerevények legyenek azok.

E nevezetes országos kincstár fejlesztési érdekében kormányunk kötelességgét abban lát-nám én teljesithetőnek, hogy: hivatasos közege által, előre megállapított irányban, vezeté a fejlődés egyöntettségét országosan s így rövid néhány esztendő alatt biztos és magas fokra emelkedhetnek mind bortermelésünk, mind borkészítésünk, kezelésünk söt kereskedésünk is.

Mig azonban ez nem történik, különösen jeles bortermelő hegyvidékeink szölkötörökösökhöz kívánok fordulni alább következő ajánlatommal. Alakítsátok meg a hegyvidékeket országszerte a közigazgatási, illetölég megyehatalósági szabály rendelet alapján és válasszatok hegyvidéki tanácsot.

Mihelyt hivatasos képviselöket van bármely ügynek, mindjárt fejlödjék az iránt az érdekeltség, eszmecsere s fejlödjék mag az ügy.

Tokajhegyalja területét megállapította már régebben Zemplén-megye hatósága. Megállapítatók: Beregszász és vidéke; Érmelléke, söt maga idézte elő czölzásokkal és egyes kérdésekkel, — de ma keveset kereszölkötött, söt úgy látszik, mintha megakarna akadályozni, nehogy a társalgás egy bizonyos tárgyra térjen oly gondosan kerülte azt, hogy a napi eseményekről kérdzölkötödjék, hovály beszélt utolsó utjáról, és azon hírekröl, miket a különféle jötköny intézetek hatásáról hallott. — E közben többször feltűnő barátságos szölköt Agatha grófnőböz, ki azt szeretelmelöl mosolylyal közöszötte meg.

A fejedelemet jelentették be. A fejedelemné finon, halvány, de még mindig arczán egy boru futott végig, — ily barátságatlanul meg soha nem fogadta férjét, a ki szölköt moroderban üdvözöljön a hölgyeket, hozzá közeledett.

Burkendorf ő méltósága és szomszédja felállottak, épen úgy az Agatha grófnő szomszédja is, de Agatha, a ki a kis kör titkaiha nem volt eléggé mélyen beavatva, és az uralkodó szokást nem tudta a többi hölgyek remülétere ujra elfoglalta helyét, bár a fejedelem már neje széke mögé állott, s annak támlájára támaszkodva, nejehez lehajlott.

(Folyt. köv.)

